

Anstæffelse af 3 Skibe, der skulde drives for Statens Regning. Ifølge Oplysninger, som bleve os meddelte af Regeringen, men hvis Naaridelighed jeg i øvrigt ikke skal paatage mig at garantere, mentes det at en saadan Drift vilde medføre et aarligt Understud for Statskassen af 570,000 Kr. Jeg var og er fremdeles en Modstander af Tanken om Statsdrift paa denne Route, men jeg kan paa den anden Side ikke undlade at fremhæve, at vi ikke bør være blinde for, at dette Spørgsmaal meget let kan komme til at melde sig til Forhandling paa ny. Der staar jo her ikke over for hinanden Spørgsmaalet om Statsdrift i Modstætning til fri og selvstændig Privatdrift. Forholdet er tværtimod det, at allerede gennem en hel Række Aar har Farten paa Esbjerg været opretholdt ved en betydelig Subvention fra Statens Side, en Subvention, som tilmed ikke ydes saaledes, at den i lige Grad kommer enhver Neder til gode, der sætter sit Skib i Gang paa Esbjerg, men saaledes, at den ydes til et enkelt bestemt, af Staten udvalgt Selskab, der derved faktisk monopoliseres i denne Fart. Naar dette er Tilfældet, er det indlysende, at de Indvendinger, af mere principiel Natur, som ellers kunde gøres gældende mod Statsdrift, Indvendinger, hentede fra Betragtninger om privat Erhvervsvirksomhed i Modstætning til en af Staten støttet Virksomhed, eller om fri Konkurrence i Modstætning til Monopol eller om Handels og Samferdselens naturlige Gang ad selvskabte Veje i Modstætning til Statens begunstigende Indgriben her og der — at disse Indvendinger, siger jeg, ikke høre hjemme her, hvor Linien netop holdes vedlige ved Indgriben fra Statens Side. Naar det af Henhyn til de Interesser, som ere knyttede hertil, anses for rigtig, at Staten yder en lig Subvention, bliver Spørgsmaalet for os ubelukkende, hvorledes vi slippe bedst og billigst. Jeg tror vedvarende, at vi slippe bedst og billigst ved at subventionere et privat Selskab; men jeg gentager: Det kan ikke nytte at luffe Dyrene for, at vi ere inde paa en Vej, hvor Spørgsmaalet om Statsdrift kan komme til at melde sig igen. Under den for Nøjeblikket bestaaende Ordning ydes der det Dampskibsselskab, som besørger Farten, en Subvention af ikke mindre end 200,000 Kr., hvoraf de 120,000 Kr. kontant og de 80,000 Kr. i Form af eftergivne Bropenge. Derfor har Selskabet forpligtet sig til at sætte et nyt Skib i Gang af den forbedrede Type, som man har ønsket at prøve, og som, saa vidt jeg ved, ogsaa har vist sig tilfredsstillende. Men det

forudsættes, at for at kunne besørge denne Fart tilfredsstillende, vil der kræves mindst 3 Skibe af denne Type. Hvis det nu skulde blive Tilfældet, at der for at sætte disse Skibe i Gang blev forlangt fra Selskabets Side en forøget, maatte endog væsentlig forøget Subvention, kunne vi ikke se bort fra Muligheden af, at Spørgsmaalet om Statsdrift kan rejses paa ny. I det hele taget er Staten i en vanskelig Stilling her, ikke mindst fordi der her i Landet kun findes et enkelt Søsartsselskab, med hvilket den ærede Minister, saa vidt vides, har fundet det nyttigt at forhandle. Om dette Selskabs Fortrin eller Fortjenester er, der ingen Anledning til her at tale; det er en simpel Ting, naar man vil købe Væb, er det ikke af Vejen at have sig paa mere end een Væbletone. Det er ikke heldigt, at Staten bliver bragt i Afhængighed af et privat Selskab, og det er heller ikke heldigt, at Staten kommer om end indirekte til at virke til yderligere at forstærke et enkelt Selskabs allerede faktisk stærkt monopoliserede Stilling. Men de fornødne Forhandlinger kunne efter Sagens Natur kun føres af den paagældende Minister. Det var i Fjor tilmed saa meget mindre gørligt for Finansudvalget at søge at tage noget selvstændigt Initiativ, fordi Sagen blev i høj Grad forhalet fra Ministerens Side. Først langt ind i Februar modtog Finansudvalget de Oplysninger — og meget tarvelige Oplysninger — som det havde begæret allerede i November. Det er klart, at i Aar, efter det, der allerede er passeret, vil Finansudvalget ikke komme til at staa i nogen gunstigere Stilling. Nu er jo imidlertid denne Sag gaaet over i en anden Ministers Haand; vi saa da se, hvorvidt han vil være i Stand til at gribe den an paa rette Maade.

Dette er, hvad jeg har at sige om Finansloven. — Jeg vender mig derefter til de almindelige politiske Betragtninger. Udtalelser fremtom i Gaar fra Ordførere for de forskellige Grupper. Det ærede Medlem for Rindsløbing (J. C. Christensen), som talte paa Reformpartiets Vegne, og med hvis politiske Opfattelse min egen falder nøje sammen, betonedes, at Reformpartiets Stilling vil i Aar være i Hovedagen ganske den samme som i Fjor. At den vil være det, fremgaar ogsaa allerede deraf, at der i hele den nu forløbne Sommer har været saa stille fra vort Partis Side. Der har været liden Agitation, fordi der ikke har været nogen Værning. Den Holdning, som Partiet har indtaget her paa Rigsdagen, den Værning, det har udført, har fundet fuld og udelst Tilslutning i Befolkningen. Men man